

Î N C H E I E R E

24 noiembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Societatea Comercială „TV Bălți” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „TV Bălți” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Audiovizualului privind anularea parțială a deciziilor, împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2020 SRL „TV Bălți” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Audiovizualului privind anularea parțială a deciziilor și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-7).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia Consiliului Audiovizualului nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, a fost dispusă efectuarea monitorizării principalelor buletine de știri, inclusiv ale furnizorului de servicii media audiovizuale SRL „TV Bălți”, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 02 octombrie–01 noiembrie 2020.

La 10 noiembrie 2020, în rezultatul examinării rezultatelor monitorizării, Consiliul Audiovizualului a emis decizia nr. 33/199, prin care a dispus următoarele: „pct. 17 – A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TV Bălți” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000749 din 07 noiembrie 2017, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale”; pct. 21 – obligarea difuzării textului sancțiunii”.

Reclamanta consideră decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 ilegală, în partea ce ține de sancționarea furnizorului de servicii media „BTV”, menționând că a fost sancționată pentru o faptă neprevăzută de lege.

Din conținutul actului administrativ contestat urmează că furnizorul de servicii media „BTV” a fost sancționat pentru încălcarea art. 84 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, care prevede că: „Se sancționează cu amendă de la 5 000 de lei la 10 000 de lei furnizorii de servicii media

și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: transmisiunea/retransmisiunea serviciilor media audiovizuale cu încălcarea prevederilor licenței de emisie sau ale autorizației de retransmisiune”. În continuare, făcând trimitere la prevederile încălcate de către reclamant din licența de emisie, autoritatea publică pârâtă a invocat pct. 4.1. din aceasta, care prevede că: „Titularul licenței se obligă: în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”. Consiliul Audiovizualului statuează că reclamantul a încălcat art. 69 alin. (1) din Codul electoral, care prevede că: „Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”.

Astfel, pârâtul în încercarea de a încadra pretinsele fapte sancționabile ale SRL „TV Bălți”, în una dintre cele prevăzute la art. 84 alin. (3)-(10) din Codul serviciilor media audiovizuale, a recurs la o interpretare extensivă eronată a prevederilor legale, expunând o trasabilitate greșită a faptelor sancționabile, începând cu faptele stabilite de Codul serviciilor media audiovizuale și terminând cu cele prevăzute de Codul electoral. Altfel spus, Consiliul Audiovizualului consideră faptele reclamantului contrare anume cu art. 69 alin. (1) Cod electoral, aceasta fiind încadrarea juridică finală.

Totodată, încălcările prevederilor Codului electoral, care pot fi sancționate de către Consiliul Audiovizualului, sunt prevăzute expres la art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale, în concret: art. 84 alin. (3) lit. b) – încălcarea prevederilor art. 70 alin. (2), (6) și (11) din Codul electoral, art. 84 alin. (6) lit. e) – încălcarea prevederilor art. 69 alin.(5) și (6) și ale art.70 alin.(3)-(5) din Codul electoral, art. 84 alin. (7) lit. g) – încălcarea prevederilor art.70 alin.(9) și (10) din Codul electoral. Prin urmare, SRL „TV Bălți” consideră că pentru încălcarea celorlalte prevederi din Codul electoral, Consiliul Audiovizualului nu poate aplica sancțiuni.

Astfel, ținând cont de faptul că pârâtul a invocat anume încălcarea de către SRL „TV Bălți” a art. 69 alin. (1) din Codul electoral, precizează că aplicarea sancțiunii este una ilegală or, Consiliul Audiovizualului nu poate sancționa încălcarea prevederilor Codului electoral de către furnizorul de servicii media, decât pentru încălcările enumerate expres la art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale.

Un alt argument invocat de SRL „TV Bălți” în vederea anulării deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 este faptul omisiunii individualizării sancțiunii de către Consiliul Audiovizualului. Or, conform art. 84 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale „pentru încălcarea prevederilor prezentului cod, Consiliul Audiovizualului aplică sancțiuni stabilite individual, în funcție de gravitatea încălcării, de efectele acesteia, precum și de frecvența încălcărilor comise în ultimele 12 luni”. Astfel este impusă obligativitatea Consiliului Audiovizualului să individualizeze sancțiunile stabilite, ținând cont și de faptul că sancțiunea amenzii se aplică între anumite limite cantitative. Amenda prevăzută la art. 84 alin. (5) din Codul serviciilor media audiovizuale, poate fi aplicată în intervalul de la 5 000 lei la 10 000 lei. Cu toate acestea, pârâtul a aplicat SRL „TV Bălți” amenda maximă, fără să

motiveze acest fapt, respectiv fără să o individualizeze, fapt ce denotă o atitudine arbitrară a autorității publice pârâte.

Reclamanta SRL „TV Bălți” a solicitat anularea deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 „Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pentru perioada 16 octombrie–01 noiembrie 2020, și a sesizărilor IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a dnei Natalia Lupan”, și anume în partea ce ține de sancționarea SRL „TV Bălți” cu amendă în mărime de 10 000 lei (pct. 17 din decizie) și obligarea reclamantului să difuzeze textul sancțiunii (pct. 21 din decizie) (f.d. 4-7).

La 17 noiembrie 2020 SRL „TV Bălți” a depus cerere de completare a temeiului și obiectului acțiunii, indicând suplimentar că pârâtul a sancționat SRL „TV Bălți” pentru pretinsa încălcare a art. 69 alin. (1) din Codul electoral, prevedere legală care legiferează necesitatea respectării anumitor principii în reflectarea alegerilor, cum ar fi echitatea, responsabilitatea, echilibrul și imparțialitatea. Și, abia art. 69 alin. (5) și (6) din Codul electoral stabilește fapte concrete care sunt sancționate conform art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, iar alin. (1) de la art. 69 doar enumeră principiile generale de reflectare a alegerilor, fără să aibă o aplicabilitate practică exactă. Chiar și așa, autoritatea publică pârâtă, nu indică care dintre acele patru principii enunțate (echitatea, responsabilitatea, echilibrul, imparțialitatea) a fost încălcat de către reclamantă și în ce anume a constat această încălcare.

Consideră reclamanta că omisiunea individualizării faptei pretins comise de furnizorul de servicii media și a sancțiunii aplicate, conduce la ilegalitatea acesteia, fiind lovită de un viciul al arbitrarității.

Al treilea argument invocat de SRL „TV Bălți” este faptul încălcării termenului de finalizare a procedurii administrative. În acest sens menționează că, în conformitate cu art. 6 alin. (1) din Codul administrativ, „procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică”.

Din interpretarea articolului citat, rezultă cu certitudine că decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, care este un act administrativ individual, a fost emisă în cadrul unei proceduri administrative de monitorizare a furnizorilor de servicii media în perioada campaniei electorale prezidențiale. În consecință, procedura respectivă urma a fi efectuată, inclusiv conform prevederilor Cărții a doua din Codul administrativ, în măsura în care prevederile codului nu contravin cu cele prevăzute în Codul serviciilor media audiovizuale. Astfel, art. 60 alin. (1) Cod administrativ statuează, că: „Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel”, iar alin. (5) din același articol stabilește că „în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile”. Astfel prelungirea termenului procedurii administrative produce efecte doar în cazul în care această prelungire este comunicată participantului la procedura administrativă.

De asemenea reclamanta a subliniat că, legislația specială în materie de supraveghere și control al furnizorilor de servicii media, Codul serviciilor media audiovizuale, nu prevede termene în care urmează a fi finalizată procedura de monitorizare demarată din oficiu, în consecință devin aplicabile prevederile Codului administrativ. Prin urmare, reclamanta consideră că inițierea monitorizării a avut loc la data de 01 octombrie 2020, în baza deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020. Cu toate acestea, procedura respectivă a fost finalizată la data de 10 noiembrie 2020, odată cu emiterea actului administrativ contestat. Astfel, se deduce că la caz procedura administrativă de supraveghere și control a durat 40 de zile, ceea ce reprezintă o încălcare flagrantă a art. 60 din Codul administrativ, ce conduce în mod cert la anularea actului administrativ contestat.

Prin decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, în partea contestată, a fost încălcat de către pârât dreptul SRL „TV Bălți” la libertatea de exprimare. În acest sens invocă prevederile art. 3 alin. (1), (3) și (4) și art. 4 alin. (1) și (3) din Legea privind libertatea de exprimare, precum și art. 10 CEDO, menționând că reclamanta, în calitatea sa de furnizor de servicii media, beneficiază de dreptul de a comunica publicului informații de interes public, drept care rezultă și din prevederile art. 4 alin. (2) din Legea privind libertatea de exprimare.

Cu referire la conținutul informațiilor furnizate de SRL „TV Bălți”, pentru care a fost sancționat de către Consiliul Audiovizualului, precizează că acestea sunt expuneri ale candidaților sau reprezentanților candidaților la alegerile prezidențiale, expuneri care se referă nemijlocit la activitatea publică/politică a contracandidaților și a autorităților publice, ceea ce din start cataloghează informația respectivă ca fiind de interes public. Astfel, legislația națională, din start exclude posibilitatea sancționării materiale a mass-media pentru declarațiile altor persoane (art. 28 alin. (2) lit. c) Legea privind libertatea de exprimare).

Aceeași abordare, cu referire la responsabilitatea mass-media pentru declarațiile terțelor persoane, o are și CtEDO. Astfel, în cauza *Jersild vs Danemarca*, 1994, § 35, Curtea a statuat că, sancționarea unui jurnalist pentru că a ajutat, în cadrul unui interviu, la difuzarea unor declarații ce aparțin unei alte persoane afectează grav contribuția presei la discutarea problemelor de interes general și nu poate fi acceptată decât în situații în care există motive extrem de serioase pentru sancționarea jurnalistului.

Cu referire la, contestarea deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, reclamanta a menționat că prin decizia Consiliului Audiovizualului nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, emisă în temeiul art. 70 alin. (12) din Codul electoral, s-a dispus: a efectua o monitorizare tematică a furnizorilor de servicii media: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Radio Moldova”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „BTV”, „RTR Moldova” și „Televiziunea Centrală”, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 02 octombrie–01 noiembrie 2020”. Astfel sancționarea SRL „TV Bălți” cu amendă, în temeiul deciziei Consiliului audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, are la bază monitorizarea dispusă prin decizia nr. 25/161 din 01 octombrie 2020. Monitorizarea tematică a reflectării campaniei electorale se efectuează doar față de furnizorii de servicii media naționali. Acest lucru rezultă expres din textul art. 70 alin. (12) din Codul electoral, care prevede că, Consiliul

Coordonator al Audiovizualului prezintă obligatoriu, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzorii naționali”.

Indică reclamanta că legislația face distincție clară între furnizorii de servicii media (radiodifuzori) naționali, regionali și locali, iar conform art. 4 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale, pârâtul, cel puțin o dată pe an, elaborează și publică pe pagina sa web oficială lista furnizorilor de servicii media naționali, regionali și locali. Astfel, conform Anexei nr. 1 la decizia Consiliului Audiovizualului nr. 37/119 din 20 august 2019 cu privire la clasificarea furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, BTV este un furnizor de servicii media regional. Prin urmare, decizia cu privire la efectuarea monitorizării tematice la reflectarea campaniei electorale, față de un radiodifuzor altul decât unul național, este ilegală.

Conchide reclamanta că, ilegalitatea deciziei prin care s-a dispus efectuarea monitorizării BTV în campanie electorală, conduce, în mod inevitabil, la ilegalitatea deciziei de sancționare a acestui radiodifuzor, sancționare aplicată ca urmare a monitorizării menționate.

Astfel SRL „TV Bălți” solicită anularea în parte a deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 „Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pentru perioada 16 octombrie–01 noiembrie 2020, și a sesizărilor IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a d-nei Natalia Lupan”, și anume în partea ce ține de sancționarea SC„TV Bălți” SRL cu amendă în mărime de 10 000 lei (pct. 17 din decizie) și obligarea reclamantului să difuzeze textul sancțiunii (pct. 21 din decizie); anularea în parte a deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020 „Cu privire la examinarea propunerilor de monitorizare a furnizorilor de servicii media naționali la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020”, și anume în partea ce ține de efectuarea monitorizării tematice a furnizorului de servicii media BTV, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 02 octombrie 2020–01 noiembrie 2020; încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 74-80).

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „TV Bălți” împotriva Consiliului Audiovizualului (f.d. 127, 128-155).

Pentru a decide astfel, cu referire la pretenția cu privire la anularea în parte a deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, și anume în partea ce ține de efectuarea monitorizării tematice a furnizorului de servicii media BTV, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 2 octombrie 2020–01 noiembrie 2020, instanța de judecată a constatat că la 08 septembrie 2020, televiziunea BTV a depus declarația privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020. Drept urmare, Colegiul a menționat că deși furnizorii de servicii media regionali nu sunt obligați, dar au dreptul să organizeze dezbateri electorale, este la discreția Consiliul Audiovizualului să inițieze controlul din oficiu, atât asupra furnizorilor de servicii media naționali, cât și a celor regionali. Or, mijloacele de comunicare în masă oferă, pentru majoritatea votanților, informații esențiale pentru opțiunea pe care și-o

exprimă în cabina de vot. Astfel, o conduită corectă a mass-media față de toate partidele politice și candidați, precum și o conduită corectă a mass-media în prezentarea informațiilor care sunt relevante pentru opțiunile electorale, sunt esențiale pentru asigurarea unor alegeri democratice, considerent din care și furnizorii regionali care reflectă campania electorală de asemenea urmează a fi monitorizați în vederea respectării condițiilor. La acest capitol fiind relevante și prevederile art. 69 alin. (1) din Codul electoral, potrivit căruia, radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor. Mai mult, neconformitățile din conduita media pot fi identificate prin monitorizare promptă pentru luarea măsurilor corective. În consecință, instanța a respins ca fiind neîntemeiată pretenția SRL „TV Bălți” privind anularea în parte a deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020 „Cu privire la examinarea propunerilor de monitorizare a furnizorilor de servicii media naționali la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020”, și anume în partea ce ține de efectuarea monitorizării tematice a furnizorului de servicii media BTV, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 2 octombrie 2020–01 noiembrie 2020.

Cu referire la termenul de contestare a deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, Completul judiciar a reținut că, potrivit art. 209 alin. (2) Cod administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Din textul deciziei menționate se reține că, aceasta nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac, fiind indicat doar faptul că, „Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului”. Drept urmare, instanța a reținut că acțiunea reclamantei cu privire la anularea în parte a deciziei nr. 25/161 din 01 octombrie 2020 „Cu privire la examinarea propunerilor de monitorizare a furnizorilor de servicii media naționali la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020”, și anume în partea ce ține de efectuarea monitorizării tematice a furnizorului de servicii media BTV, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 2 octombrie 2020–01 noiembrie 2020, a fost depusă în termen.

La fel și decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 a fost contestată de SRL „TV Bălți” la 13 noiembrie 2020, cu respectarea termenului de 3 zile prevăzut la art. 72 alin. (3) Cod electoral.

Cu referire la pretenția cu privire la anularea în parte a deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 „Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pentru perioada 16 octombrie–01 noiembrie 2020, și a sesizărilor IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a dnei Natalia Lupan”, și anume în partea ce ține de sancționarea SC „TV Bălți” SRL cu amendă în mărime de 10 000 lei (pct. 17 din decizie) și obligarea reclamantului să difuzeze textul sancțiunii (pct. 21 din decizie),

instanța de fond a constatat că urmare a monitorizării s-a atestat în perioada de raport 16–30 octombrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „BTV”, prin volumul de timp acordat în coraport cu conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali. De asemenea, urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că în perioada de raport, postul de televiziune „BTV” nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul a 5 subiecte. Conform art. 84 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale: „Se sancționează cu amendă de la 5000 de lei la 10000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: f) transmisiunea/retransmisiunea serviciilor media audiovizuale cu încălcarea prevederilor licenței de emisie sau ale autorizației de retransmisiune”. În acest sens au fost atestate încălcări a prevederilor art. 69 alin. (1) din Codul electoral, SRL „TV Bălți” a fost sancționată nu pentru conținutul informației difuzate, dar a fost sancționată pentru faptul că în campania electorală este obligatoriu reflectarea campaniei electorale în mod echilibrat, imparțial, responsabil cu respectare principiului de echitate, iar sancțiunea aplicată nu limitează libertatea de exprimare a reclamantei.

Referitor la argumentul invocat de către reclamantă cu trimitere la prevederile art. 70 alin. (12) din Codul electoral precum că, monitorizarea tematică a reflectării campaniei electorale se efectuează doar față de furnizorii de servicii media naționali, în timp ce SC „TV Bălți” SRL este un furnizor de servicii media regional, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ a reținut că în prevederile art. 70 alin. (12) din Codul electoral nu se menționează faptul că Consiliul Audiovizualului efectuează monitorizarea reflectării campaniei electorale doar față de furnizorii de servicii media naționali. Or, după cum rezultă din partea a doua a normei enunțate, Rapoartele de monitorizare trebuie să conțină informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către radiodifuzori în cadrul tuturor programelor.

Totodată la data de 01 septembrie 2020, Comisia Electorală Centrală a aprobat, prin Hotărârea nr. 4151, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova. Astfel, în conformitate cu pct. 41 din Regulamentul aprobat de CEC, în campania electorală pentru alegerile prezidențiale, furnizorii de servicii media naționali au obligația, iar cei locali și regionali au dreptul să organizeze dezbateri electorale. La caz, la 08 septembrie 2020, televiziunea BTV a depus declarația privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020. Drept urmare, Colegiul a menționat că deși furnizorii de servicii media regionali nu sunt obligați, dar au dreptul să organizeze dezbateri electorale, este la discreția Consiliul Audiovizualului să inițieze controlul din oficiu, atât asupra furnizorilor de servicii media naționali, cât și a celor regionali. Or, mijloacele de comunicare în masă oferă, pentru majoritatea votanților, informații esențiale pentru opțiunea pe care și-o exprimă în cabina de vot. Astfel, o conduită corectă a mass-media față de toate partidele politice și candidați, precum și o conduită corectă a mass-media în prezentarea informațiilor care sunt relevante pentru opțiunile electorale, sunt esențiale pentru asigurarea unor alegeri democratice, considerent din care și furnizorii regionali care reflectă campania electorală de asemenea urmează a fi monitorizați în vederea respectării legislației. La acest capitol fiind relevante și

prevederile art. 69 alin. (1) Cod electoral, potrivit căruia, radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor.

Referitor la cuantumul amenzii aplicate, instanța a specificat că comparativ cu alte posturi care au fost sancționate cu amendă în sumă de 5000 lei, postul de televiziune „BTV” a fost supus sancționării cu amendă în sumă de 10 000 lei – pentru comiterea a două încălcări: și anume pentru faptul că postul de televiziune „BTV” nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul a 5 subiecte, precum și a reflectat într-un mod dezechilibrat campania electorală – circumstanță din care rezultă că au existat condiții de aplicare a unei sancțiuni pecuniare mai dure, respectiv și amenda aplicată fiind mai mare.

Cu referire la argumentul reclamantei precum că la emiterea deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 a fost încălcat dreptul acesteia la libertatea de exprimare, Colegiul a menționat că, deși dreptul la libera exprimare este un drept fundamental și este asigurat atât prin prisma prevederilor legislației naționale, cât și a tratatelor internaționale, acesta nu are un caracter absolut. Astfel, ținând cont de faptul că transmisia serviciilor de programe reprezintă o activitate autorizată, desfășurarea căreia este supusă reglementărilor audiovizuale, Codul serviciilor media audiovizuale reglementează atât drepturile, cât și obligațiile furnizorului de servicii media pe domeniul de referință. Astfel, conform art. 8 din Codul serviciilor media audiovizuale, furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova li se garantează dreptul să decidă asupra conținutului emisiunilor și programelor, respectând principiul de pluralitate a opiniilor în conformitate cu cadrul juridic și condițiile expuse în licența de emisie. Pentru un proces electoral liber și just este necesar ca furnizorii de servicii media să trateze cu obiectivitate toți concurenții și să depună eforturi pentru a prezenta reportaje prompte, corect și nepărtinitoare legate de toate evoluțiile politice și electorale esențiale. Totodată, în perioada electorală furnizorii de servicii media au obligația să respecte și prevederile Codului electoral, Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova (aprobat de către Comisia Electorală Centrală) și alte acte normative relevante în perioada electorală.

La 19 noiembrie 2020 SRL „TV Bălți”, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, a depus recurs nemotivat, iar la 20 noiembrie 2020 a depus recurs motivat, împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii noi de admitere a pretențiilor din acțiune, inclusiv și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 156, 157-164, 172, 173-178).

În motivarea recursului recurenta a invocat temeiurile de recurs prevăzute la art. 432 alin. (1), (2) lit.a), b), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea, cât și a comis erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Referitor la faptul că instanța nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată, recurenta a menționat că în cererea de chemare în judecată a invocat prevederile art. 60 alin. (1) din Codul administrativ, care prevede că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede

altfel. Codul serviciilor media audiovizuale nu prevede un termen pentru efectuarea monitorizării din oficiu a radiodifuzorului. Prin urmare, în cazul controlului efectuat din oficiu, urma a fi aplicat termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) din Codul administrativ, care a început a curge de la data de 01 octombrie 2020, data dispunerii efectuării monitorizării. Astfel, la caz procedura administrativă de supraveghere și control a durat 40 de zile, ceea ce reprezintă o încălcare flagrantă a art. 60 din Codul administrativ, ce conduce în mod cert la anularea actului administrativ contestat.

Recurenta a invocat că instanța inferioară nu s-a expus asupra acestor argumente referitor la termene, cu toate că în cadrul dezbaterilor judecătorești a insistat asupra încălcării termenului de efectuare a procedurii administrative. Din acest punct de vedere, consideră că instanța de fond a omis să motiveze în mod corespunzător hotărârea judecătorească, astfel fiind încălcat dreptul la un proces echitabil.

Referitor la faptul că instanța a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, recurenta a menționat că SRL „TV Bălți” a fost sancționată pentru reflectarea dezechilibrată a cocurenților electorali și neprezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul a 5 subiecte. Consiliul Audiovizualului consideră aceste fapte contrare cu art. 69 alin. (1) din Codul electoral, aceasta fiind încadrarea juridică finală. Consideră recurenta că doar pretinsa faptă ilegală „reflectarea dezechilibrată a concurenților electorali” poate fi considerată ca fiind contrară art. 69 alin. (1) din Codul electoral, iar pentru fapta „neprezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul a 5 subiecte”, autoritatea publică nu a prevăzut o încadrare juridică distinctă. Însă încălcările prevederilor Codului electoral pot fi sancționate de către Consiliul Audiovizualului doar reieșind din prevederile exprese și limitative prevăzute în Codul serviciilor media audiovizuale. La caz însă intimatul a recurs la interpretarea juridică extensivă eronată a prevederilor legale, pentru a încerca de a încadra pretinsele fapte sancționabile ale recurtenței în una dintre cele prevăzute la art. 84 alin. (3)-(10) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Remarcă recurenta că sancționarea pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare, în lipsa unei norme legale care permite acest lucru, reprezintă o încălcare flagrantă a art. 10 CEDO.

Menționează recurenta că instanța de apel nu a luat în considerare că „BTV” este un furnizor de servicii media regional, însă monitorizarea tematică a reflectării campaniei electorale urma a fi efectuată față de furnizorii de servicii media naționali. Cu toate că instanța de fond a identificat corect aplicabilitatea la caz a art. 70 alin. (12) Cod electoral, aceasta însă a interpretat eronat prevederile articolului dat, astfel aplicând norma dincolo de ipotezele la care se aplică. Făcând trimitere la circumstanțele cazului, alegațiile instanței inferioare, precum că radiodifuzorii urmează a fi monitorizați în campanie electorală, conform ar. 70 alin. (12) Cod electoral, fără a argumenta pertinent acest lucru, instanța reprezintă o concluzie vădit arbitrară care este în contradicție cu însăși art. 70 alin. (12) Cod electoral. Respectiv, negarea din partea instanței a circumstanțelor și argumentelor cauzei, conduce la încălcarea dreptului recurentului la un proces echitabil.

Invocă că anularea deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 25/161 din 01 octombrie 2020, prin care s-a dispus monitorizarea recurentului, va conduce în mod automat, la anularea în parte a deciziei nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, prin care s-a aplicat sancțiuni recurentului, ca urmare a monitorizării desfășurate.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, la caz, se contestă decizia Consiliului Audiovizualului care se referă la reflectarea campaniei electorale de către radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Respectiv, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017 coroborat cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod, inclusiv la termenul de depunere a recursului împotriva hotărârii judecătorești sunt aplicabile normele Codului electoral, care față de Codul administrativ sunt norme juridice speciale, aplicabile anumitor categorii de raporturi sociale și/sau subiecți strict determinați.

În conformitate cu art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de către SRL „TV Bălți”, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu la 19 noiembrie 2020 este în termen, având în vedere că hotărârea instanței de fond care se solicită a fi anulată a fost adoptată la 18 noiembrie 2020.

Totodată hotărârea motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la 19 noiembrie 2020 (f.d. 166, 167). Prin urmare și recursul motivat depus de SRL „TV Bălți”, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, la 20 noiembrie 2020 (f.d. 172, 173-178), este depus cu respectarea termenului legal.

La 20 noiembrie 2020 în adresa intimatului, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 20 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului, a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea cererii de recurs depusă de SRL „TV Bălți” și menținerea hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind legală și întemeiată.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul

se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel,

conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către SRL „TV Bălți”, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Societatea Comercială „TV Bălți” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh